

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO 2010 M. BIRŽELIO 8 D. ĮSAKYMO NR. V-852
„DĖL ATVIROS PRIEIGOS CENTRO VALDYMO REGLAMENTO PATVIRTINIMO”
PAKEITIMO**

2016 m. balandžio 21 d. Nr. V-359
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 8 d. įsakymą Nr. V-852 „Dėl Atviros prieigos centro valdymo reglamento patvirtinimo“ ir išdėstau jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ATVIROS PRIEIGOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ, EKSPERIMENTINĖS
(SOCIALINĖS, KULTŪRINĖS) PLĖTROS INFRASTRUKTŪROS IŠTEKLIŲ IR
PASLAUGŲ VALDYMO IR TEIKIMO REGLAMENTO PATVIRTINIMO**

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos prioritetų įgyvendinimo pažangos lentelės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1087 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos prioritetų“, 1.4.4 papunktį ir siekdama aktyvesnio ir veiksmingesnio mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros panaudojimo,

t v i r t i n u Atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų valdymo ir teikimo reglamentą (pridedama).“

Švietimo ir mokslo ministrė

Audronė Pitrėnienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2010 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-852
(Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro 2016 m. balandžio 21 d. įsakymo
Nr. V-359 redakcija)

**ATVIROS PRIEIGOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ, EKSPERIMENTINĖS (SOCIALINĖS,
KULTŪRINĖS) PLĖTROS INFRASTRUKTŪROS IŠTEKLIŲ IR PASLAUGŲ
VALDYMO IR TEIKIMO REGLAMENTAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų valdymo ir teikimo reglamente (toliau – Reglamentas) apibrėžiama mokslo ir studijų institucijose ar kituose viešojo ar privataus sektorių subjektuose esančios atvirai prieinamos laboratorinės ir kitos įrangos ir su ja susijusių paslaugų valdymo, teikimo vartotojams, kainodaros formavimo, naudojimo apskaitos, efektyvumo stebėjimo ir vertinimo tvarka.

2. Reglamente vartojamos sąvokos:

2.1. **Mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros laboratorinė ir kita įranga** – specialios paskirties prietaisai ir įrankiai, skirti moksliniams tyrimams, bandymams, matavimams atlikti ir kita pagalbinė nuo jų neatskiriama įranga.

2.2. **Atvira prieiga** – principas, pagal kurį mokslo ir studijų institucijos ir kiti viešojo ir privataus sektorių subjektai sudaro sąlygas atviros prieigos paslaugų vartotojams savarankiškai ir (ar), prižiūrint atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo atstovams, naudotis turimais atviros prieigos ištekliais ir paslaugomis.

2.3. **Atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros ištekliai** – atvirai prieinama mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros (toliau – MTEP) laboratorinė ir kita įranga ir šios įrangos darbo laikas pagal Reglamente ir Atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų valdytojo (toliau – atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas) patvirtintose Atviros prieigos veiklos taisyklėse apibrėžtas sąlygas.

2.4. **Atviros prieigos prie mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros paslaugos** – atviros prieigos MTEP infrastruktūros išteklių ar konkretaus tarp atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo ir atviros prieigos prie mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros paslaugų vartotojo (toliau – atviros prieigos paslaugų vartotojas) sutarto rezultato pateikimas (naudojant atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros išteklius (toliau – atviros prieigos ištekliai) vartotojui Reglamento ir Atviros prieigos veiklos taisyklėse nustatyta tvarka.

2.5. **Atviros prieigos mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros išteklių ir paslaugų valdytojas** – mokslo ir studijų institucija ar kitas viešojo ar privataus sektorių subjektas, valdantis atviros prieigos išteklius ir teikiantis atviros prieigos prie mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros paslaugas (toliau – atviros prieigos paslaugos), koordinuojantis bei administruojantis šių išteklių naudojimą ir paslaugų šių išteklių vartotojams teikimą.

2.6. **Atviros prieigos prie mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros infrastruktūros paslaugų vartotojas** – fizinis ar juridinis asmuo iš kitos negu atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo institucijos, kuriam atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo nustatyta tvarka suteikta teisė naudotis atviros prieigos ištekliais ir paslaugomis.

3. Atviros prieigos principas taikomas visai MTEP laboratorinei ir kitai įrangai, įgytai Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos administruojamomis Lietuvos Respublikos biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų) lėšomis, įgyvendinant integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) plėtros programas, pagal Reglamente ir Atviros prieigos veiklos taisyklėse, patvirtintose atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo (toliau – Taisyklės), nustatytus reikalavimus. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas taip pat savo nuožiūra gali taikyti atviros prieigos principą (Reglamento ir Taisyklių nuostatas) bet kuriai kitai jo disponuojamai MTEP laboratorinei ir kitai įrangai.

4. Atviros prieigos prie išteklių ir paslaugų principas taikomas tik fiziniams ar juridiniams asmenims iš kitos negu atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo institucijos. Mokslo ir studijų institucijos darbuotojų, studentų ir kitų mokslo ir studijų institucijos vidaus vartotojų naudojimosi mokslo ir studijų institucijos disponuojama MTEP laboratorine ir kita įranga tvarką nustato atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas.

5. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas turi užtikrinti sklandų atviros prieigos išteklių ir paslaugų prieinamumą vartotojams, aktualios informacijos apie šiuos išteklius ir paslaugas viešininimą vartotojams ir bendrą atviros prieigos paslaugų teikimo apskaitą.

II SKYRIUS

ATVIROS PRIEIGOS IŠTEKLIŲ IR PASLAUGŲ REGISTRAVIMAS

6. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojais registruojami Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (toliau – Agentūra) koordinuojamoje Atviros prieigos duomenų bazėje. Prieš registruodamasis Atviros prieigos duomenų bazėje, atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas savo interneto tinklalapyje paskelbia šią informaciją:

6.1. atviros prieigos išteklius ir paslaugas;

6.2. galimus atlikti mokslinius tyrimus, bandymus ir (ar) matavimus;

6.3. už atviros prieigos išteklių ir paslaugų teikimą atsakingų asmenų kontaktinius duomenis;

6.4. Taisyklės;

6.5. kitą su atviros prieigos paslaugų teikimu susijusią, atviros prieigos paslaugų vartotojui naudingą informaciją.

7. Reglamento 6.1–6.5 papunkčiuose minima informacija turi būti paskelbta lietuvių ir anglų kalbomis. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas užtikrina informacijos pateikimą, nemokamą prieigą prie informacijos, nesudėtingą jos paiešką ir atnaujinimą.

8. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas turi įsiregistruoti Atviros prieigos duomenų bazėje ne vėliau nei per 3 mėnesius nuo atviros prieigos paslaugų teikimo pradžios.

9. Registruodamasis Atviros prieigos duomenų bazėje, atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas elektroniniu paštu apc@mita.lt pateikia Agentūrai veikiančias nuorodas į savo interneto tinklalapyje paskelbtą Reglamento 6.1–6.5 papunkčiuose nurodytą informaciją.

10. Agentūra, įvertinusi atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo interneto tinklalapyje paskelbtą informaciją, jos pateikimą ir prieinamumą, priima sprendimą dėl atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo registravimo Atviros prieigos duomenų bazėje per 10 darbo dienų nuo vertinimo pabaigos.

11. Atviros prieigos duomenų bazėje skelbiamos nuorodos į atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojų interneto tinklalapius, kuriuose paskelbta Reglamento 6.1–6.5 papunkčiuose nurodyta informacija. Pasikeitus interneto tinklalapio, kuriame skelbiama atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo informacija pagal Reglamento 6.1–6.5 papunkčius, adresui, atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas nedelsdamas informuoja apie tai Agentūrą.

III SKYRIUS

ATVIROS PRIEIGOS IŠTEKLIŲ IR PASLAUGŲ VALDYMAS

12. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo patvirtintose Taisyklėse rekomenduojama nustatyti:

12.1. atviros prieigos paslaugų teikimo tvarką ir technines sąlygas;

12.2. atviros prieigos išteklių naudojimo laiko santykio tarp atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo darbuotojų, studentų ir kitų vidaus vartotojų ir atviros prieigos paslaugų vartotojų principus;

12.3. atviros prieigos paslaugų kainodaros formavimo principus;

12.4. lėšų, gautų už atviros prieigos paslaugų teikimą, kaupimo ir investavimo principus;

12.5. išpareigojimų dėl konfidencialumo ir intelektinės nuosavybės apsaugos principus;

12.6. atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdymo ir priežiūros nuostatas;

12.7. struktūrinius padalinius, darbuotojus ar kitus subjektus, atsakingus už atviros prieigos paslaugų teikimo užtikrinimą, atviros prieigos paslaugų teikimo apskaitą ir informacijos atviros prieigos paslaugų vartotojams, kitiems suinteresuotiems asmenims teikimą;

12.8. ginčų tarp atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo ir vartotojo dėl atviros prieigos paslaugų teikimo nagrinėjimo tvarką.

13. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas patvirtina Taisyklės visiems savo valdomiems atviros prieigos ištekliams ir paslaugoms ar atskiriems jų komplektams.

14. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas taip pat tvirtina atviros prieigos išteklių ir paslaugų, kurių naudojimą ir teikimą reglamentuoja Taisyklės, sąrašą.

15. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas Taisyklėse išskiria atviros prieigos išteklių naudojimo būdus ir išteklius, kuriems jie taikomi:

15.1. atviros prieigos paslaugų vartotojai atviros prieigos ištekliams gali naudotis patys;

15.2. atviros prieigos išteklių naudojimas galimas tik dalyvaujant atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo personalui, atsakingam už atitinkamų atviros prieigos išteklių priežiūrą;

15.3. kiti atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo Taisyklėse nustatyti būdai.

IV SKYRIUS

ATVIROS PRIEIGOS PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA IR SĄLYGOS

16. Atviros prieigos paslaugos vartotojams teikiamos atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

17. Atviros prieigos paslaugų vartotojams, prireikus, turi būti suteikiama ne mažiau kaip 30 procentų atviros prieigos išteklių darbo laiko. Nesant atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo darbuotojų poreikio naudoti atviros prieigos išteklius, vartotojams, atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojui nusprendus, gali būti suteikiama daugiau atviros prieigos išteklių darbo laiko.

18. Taisyklėse gali būti apibrėžti atviros prieigos paslaugų vartotojai, kuriems atviros prieigos paslaugos teikiamos prioriteto tvarka tuo atveju, kai paklausa viršija atviros prieigos paslaugų vartotojams skiriamų atviros prieigos išteklių ir su jais susijusių paslaugų kvotą, numatytą Taisyklėse, nepažeidžiant Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų.

19. Taisyklėse gali būti numatytos vartotojų grupės, kurioms atviros prieigos paslaugos teikiamos lengvatinėmis sąlygomis (pvz., studentai, stažuotojai, naujos žinioms imlios įmonės ir pan.). Atviros prieigos paslaugos, teikiamos lengvatinėmis sąlygomis, neturi pažeisti valstybės pagalbos teikimo nuostatų, apibrėžtų 2014 m. birželio 17 d. Europos Komisijos reglamente (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka, taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p.1), 2014 m. birželio 27 d. Europos Komisijos komunikate „Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistema“ (OL 2014 C 198, p. 1) ir kitų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų.

V SKYRIUS

ATVIROS PRIEIGOS PASLAUGŲ KAINODAROS FORMAVIMAS

20. Dalį ar visas atviros prieigos paslaugų teikimo sąnaudas atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas gali padengti nustatydamas atitinkamą atviros prieigos paslaugų teikimo kainą. Atviros prieigos paslaugų kainos skelbiamos viešai atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojo interneto tinklalapyje.

21. Rekomenduojama atviros prieigos paslaugų kainą nustatyti remiantis sąnaudų, patirtų teikiant atviros prieigos paslaugas, kompensavimo principu.

22. Atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas, formuodamas kainodarą, gali įrašyti į teikiamų atviros prieigos paslaugų kainą šias sąnaudas:

22.1. personalo, atliekančio mokslinio tyrimo paslaugas, darbo užmokestį ir su juo susijusias išlaidas (įmokos „Sodrai“, garantiniam fondui);

22.2. konkrečiam moksliniam tyrimui, bandymui ir (ar) matavimui sunaudotų medžiagų, reagentų, įrangos, licencijų ir kitų priemonių išlaidas;

22.3. kitų paslaugų, kurios reikalingos atliekamam tyrimui, bandymui ir (ar) matavimui ir perkamos atskirai, kainą;

22.4. mokslinio tyrimo, bandymo ir (ar) matavimo slaptumo ir konfidencialumo užtikrinimo išlaidas;

22.5. administravimo (finansų ir apskaitos, valdymo, rinkodaros) išlaidas;

22.6. atviros prieigos išteklių draudimo išlaidas;

22.7. atlikto mokslinio tyrimo, bandymo ir (ar) matavimo viešinimo (prireikus) išlaidas;

22.8. komunalinių paslaugų išlaidas;

22.9. personalo kvalifikacijos kėlimo išlaidas;

22.10. MTEP laboratorinės ir kitos įrangos nusidėvėjimo ir metrologinės patikros sąnaudas;

22.11. kitas išlaidas, kurias nustato atviros prieigos išteklių ir paslaugų valdytojas.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Mokslo ir studijų institucijų MTEP veiklos rezultatai, susiję su atviros prieigos paslaugų teikimu, vertinami Mokslo ir studijų institucijų mokslo (meno) darbų vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. V-1128 „Dėl Mokslo ir studijų institucijų mokslo (meno) darbų vertinimo metodikos“, nustatyta tvarka.

24. Į mokslo ir studijų institucijų MTEP veiklos rezultatus, susijusius su atviros prieigos paslaugų teikimu ir šių paslaugų teikimo veiksmingumu, atsižvelgiama skiriant Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms MTEP ir meno veiklai plėtoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.
